

Escoltar i Comprendre els Grans Compositors

Any acadèmic 2024-25

Professorat	Noemy Berbel Gómez Professora Titular d'Universitat de l'àrea de Didàctica de l'Expressió Musical Llorenç Gelabert Gual Professor Permanent Laboral de l'àrea de Didàctica de l'Expressió Musical
Departament	Pedagogia i Didàctiques Específiques
Despatx	B-102 (Noemy Berbel Gómez) C-105 (Llorenç Gelabert Gual)
Edifici	Guillem Cifre de Colonya
Telèfon	971 259731 (Noemy Berbel Gómez) 971 259732 (Llorenç Gelabert Gual)
Correu electrònic	noemy.berbel@uib.es llorens.gelabert@uib.cat
Tutories	A convenir amb els professors

Resum:

Comprendre la línia evolutiva de la història de la música i la relació amb els diferents aspectes històrics, els principals representats i algunes de les obres més significatives de cada període estilístic, mitjançant l'audició.

Durada: 20 hores.

Llengua vehicular: Català.

Objectius:

1. Conèixer els principals trets dels diferents períodes de la història de la música, així com els principals autors i les obres més significatives mitjançant l'audició.
2. Adquirir l'hàbit d'escoltar música intentant percebre el missatge estètic i estructural de la música.
3. Valorar la importància de la música en el desenvolupament de la naturalesa humana relacionant el fet musical amb els fenòmens socioculturals.

Continguts:

Bloc I. Introducció a la història de la música

- Els períodes de la història de la música.
- Els inicis.
- La música i el context cultural d'una època.
- Acústica i organologia: nocions generals.

Bloc II. La música medieval.

- El cant gregorià.
- La música profana.
- El naixement de la polifonia.
- La notació musical.

Bloc III. El Renaixement.

- Les característiques generals del període.
- La música religiosa i profana (vocal i instrumental).
- Les principals formes musicals.
- Les diferents escoles i els principals autors i les obres característiques.

Bloc IV. El Barroc I-II (2 sessions)

- Les característiques generals del període.
- Els gèneres i les formes.
- La música religiosa.
- Les formes dramàtiques profanes.
- Els principals autors i les seves obres.

- Els instruments i les agrupacions.

Bloc V. El Classicisme

- Les característiques generals del període.
- Les grans formes musicals: música instrumental i dramàtica.
- La música de cambra.
- L'escola vienesa: Haydn i Mozart.
- L'òpera: Gluk i Mozart.
- Beethoven i la transició al Romanticisme.

Bloc VI. El Romanticisme.

- Les característiques generals del període.
- La influència beethoveniana.
- Les formes musicals pròpies.
- Les generacions romàntiques i principals compositors.

Bloc VII. Els nacionalismes i la música en el segle XX i XXI.

- Característiques generals del nacionalisme.
- Principals escoles nacionalistes.
- La música al finals del segle XIX i principis del XX.
- La música del segle XX i principis del XXI.

La professora Noemy Berbel, desenvoluparà els blocs I, III, V i VII.

El professor Llorenç Gelabert, desenvoluparà els blocs II, IV (2 sessions) i VI.

Activitats:

Cada bloc de continguts es completarà amb audicions comentades dels compositors més representatius de cada període musical.

Criteris d'avaluació:

L'alumne podrà escollir una de les següents modalitats avaluatives:

- a) Realització d'una prova conceptual sobre els continguts de l'assignatura.

- b) Elaboració d'un treball que relacioni la música i les diferents manifestacions artístiques.

Bibliografia de referència:

Bibliografia bàsica

- ALBET, M.: Història de la música catalana Ed. Caja de Barcelona, 1986.
- DE CANDE, R.: Historia universal de la música 1 i 2. Editorial Aguilar.
- GROUT, D – PALISCA, C.: Historia de la Música Occidental 1 i 2. Alianza Música.
- RIEMANN, H.: Historia de la Música. Editorial Labor.
- ROBERTSON Y STEVENS: Historia General de la Música 3 Tomos. Istmo, 1972, Madrid. (Un 4t Tom - El Siglo XX - escrit per Tomás MARCO, publicat en 1978).
- ULRICH MICHELS: Atlas de la música 1 i 2. Alianza Editorial

Bibliografia d'ampliació

- ANGLES-PENA: Diccionario de la Música Labor, 1954. Dos Vols.
- DELLA CORTE-PANNAIN: Historia de la Música. 3 Tomos; 2a.edic., 1965. Labor, Barcelona
- DUFOURCQ, N.: La Música 4 Tomos. Planeta, 1982
- DUFOURCQ, N.: Breve Historia de la Música F.C.E., México. 3a. Reimpr, 1981.
- FERNANDEZ DE LA CUESTA, I.: Historia de la música española. 1. Desde los orígenes hasta el "ars nova". Alianza editorial, 1983, Madrid.
- FUBINI, E.: La Estética Musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX . Versión castellana, revisión, prólogo y notas de Carlos G. Pérez de Aranda. Alianza Editorial, 1988, Madrid.
- GOMEZ I MUNTANE, Ma. Carme : La música medieval Dopesa 2, 1980.
- GOMEZ I MUNTANE, Ma. Carme: La música en la Casa Real Catalano-Aragonesa (1336-1442) Antoni Bosch, Editor, 1979. Gran Historia de la Música Clásica. 6 Tomos. Publicada por Plaza & Janés, 1991, Barcelona.
- LIVERMORE, Ann : Historia de la Música Española Traduc. de Isabel Rocha. Barral Edits., 1974, Barcelona.
- PEDRELL, F.: Las Formas Pianísticas 2 Tomos. U.M.E., 1928
- PEDRELL, F.: Emporio Científico e histórico de Organografía Española Antigua J.Gili, 1901, Barcelona

- PRADO, G.: El Canto Gregoriano Labor, 1945
- RAMOS DE PAREJA, B.: Música Práctica Bolonia, 1482. Edit.Alpuerto,1977, Madrid.
- RAMOS DE PAREJA, B.: Elementos de Estética Musical. Traduc. Del alemán por E. Ovejero y Maury, Editor Daniel Jorror, 1914, Madrid
- SALAZAR, A.: La Música de España 2 Tomos. Espasa-Calpe,Austral,1972, Madrid.
- SALAZAR, A.: Juan Sebastián Bach (1951). Alianza Editorial, 1985.
- SALVAT: Enciclopedia salvat de la música 4 Tomos, 1967. (dir.F.Michel)
- SOPEÑA, F.: Historia de la Música Española Contemporánea Rialp, 1958.
- SUNYOL, O.S.B., Dom Gregori Ma. : Introducció a la Paleografia Musical Gregoriana Abadía de Montserrat, 1925
- SUNYOL, O.S.B.,: Método completo de Canto Gregoriano, 8a. Edic., 1943 Monasterio de Montserrat
- TOVAR, Antonio: Universidad y Educación de masas Ariel, 1968
- TUR MAYANS, P. :Reflexiones sobre Educación Musical. Historia del Pensamiento filosófico musical Publics. de la Universidad de Barcelona, 1992
- TUR MAYANS, P: La Educación Musical en su Dimensión Histórica; Filosofía y Metodología Publics. Universidad de Barcelona, 1983.
- SACHS, Curt: La Música en la Antigüedad Labor, 1927
- UNESCO : Repertorio Internacional de Educación Musical, 1968
- VALLS GORINA, M.: La música catalana contemporània Selecta, 1959
- VALLS GORINA, M.: Historia de la música catalana Taber, 1969
- VASSAL, J.: Folksong (Ha. de la Música Popular) Igreca, 1975
- WAGNER, R.: Escritos y Confesiones (con un Ensayo de Ernest Bloch) Labor, 1975
- WOLF, Dr. Johannes: Historia de la Música (con el apéndice "La Música en España" por Mn. Higinio ANGLES) 4a. Ed., revisada y ampliada por José SUBIRA, Ed.Labor, 1957, Barcelona.

Breu currículum:

Dra. NOEMY BERBEL GÓMEZ

Doctora en Investigació i Innovació Educativa per la Universitat de les Illes Balears. Professora Titular d'Universitat de l'àrea de Didàctica de l'Expressió Musical de la UIB. Ha cursat estudis de Grau Superior de Música: especialitat de Solfeig, Teoria de la Música, Transposició i Acompanyament; especialitat de Piano; especialitat

d'Harmonia, Contrapunt i Composició; especialitat de Pedagogia Musical, i la llicenciatura d'Economia. Investigadora principal del Grup de recerca en Art i Educació (GRAiE) UIB-IRIE. Fundadora i directora del Laboratori de Música i Art (Mus&Art LAB) de la UIB. Les seves línies de recerca se centren en l'educació musical, la creativitat i la interdisciplinarietat, la inclusió social, els projectes comunitaris i les noves tecnologies.

Dr. LLORENÇ GELABERT GUAL

Músic i pedagog, exerceix la seva tasca docent i investigadora a l'àrea de Didàctica de l'Expressió Musical de la Universitat de les Illes Balears. És membre del Grup d'Estudis d'Història de l'Educació (GEDHE), grup de recerca competitiu de la UIB. Les seves línies d'investigació actuals abasten els camps de la història de l'educació, amb especial incidència a institucions d'ensenyament musical, i la història pública de l'educació. En l'àmbit de la direcció musical es formà amb figures reconegudes com Baltasar Bibiloni, Fernando Marina, Carles Ponseti, Lluís Vila, Josep Vila, Elisenda Carrasco, Xavier Sans, Rubén Jimeno, José Miguel Rodilla o Konrad von Abel, entre d'altres. És director musical i fundador d'Art Vocal Ensemble, agrupació vocal i instrumental amb la qual duu a terme una temporada regular de concerts i dedicada a la difusió i interpretació de nous repertoris i iniciatives en l'àmbit pedagògic. Actualment ha engegat propostes formatives i en l'àmbit de la recerca centrades en el valor pedagògic de la direcció musical i el cant col·lectiu.